

Zapadni Balkan: Kako prevazići prepreke na putu ka Evropskoj uniji

(predsjednik Skupštine Crne Gore u Vašingtonu, 07.02. 2019)

- Zahvaljujem Transatlantskoj mreži lidera na organizaciji ovog skupa koji okuplja lidere sa Zapadnog Balkana i partnere iz SAD. Jedino kroz razgovor i dogovor možemo doći do rješenja koja će obezbjediti Jugoistočnoj Evropi sigurnu evropsku i evroatlantsku budućnost.
- Crna Gora nikada nije imala dileme kojem sistemu vrijednosti pripada. Jasno smo trasirali put kojim želimo da idemo. Odredili smo ciljeve kojima težimo – članstvo u NATO i EU. Podsjećam da je Crna Gora jedina država koja je postala članica između dva Samita, što je bilo svojevrsno priznanje viziji i nedvosmislenoj okrenutosti naše zemlje zapadnim vrijednostima.
- Ostvarili smo vidljivi napredak za trinaest godina od obnove državnosti. Članstvo u NATO nam je bilo od presudne važnosti kako bismo učvrstili svoj suverenitet i teritorijalni integritet, a benefiti članstva u ekonomskom smislu već su vidljivi.
- Nastavljamo posvećeno da sprovodimo reforme koje su važne za bolji životni standard naših građana. Od svih država kandidata najviše smo odmakli u pregovorima i očekujemo da postanemo prva sljedeća članica Evropske unije.
- Očekujemo aktivniji i realniji pristup od država članica EU kada je riječ o proširenju. Svaka država kandidat treba da bude primljena onog trenutka kad bude spremna za članstvo. Princip regate smatramo jedinim pravednim.
- Naš je interes da sve zemlje Jugoistočne Evrope budu dio NATO i EU. Evropa ne može biti potpuna i dovoljno jaka bez integracije Zapadnog Balkana. Spremni smo svima koji to žele da prenesmo svoja iskustva i znanje.
- Evropska unija je u svojoj istoriji imala šest talasa proširenja i stigla do 28 država članica. Za to vrijeme, mijenjala je i usavršavala svoju politiku proširenja, što je dovelo do detaljnog i zahtjevnog procesa za prijem u članstvo. Politika proširenja zbog transformacione moći koju nosi sa sobom jeste najuspješnija politika Evropske unije.
- Zemlje Zapadnog Balkana uz podršku Sjedinjenih Američkih Država i EU, moraju institucionalno i ekonomski ojačati kao bi razvile instrumente za odvratanje i odbranu od negativnog uticaja pojedinih država koje ne dijele iste vrijednosti.
- Ohrabruje nas rješenje dugogodišnjeg spora između Makedonije i Grčke, čime je odblokiran put Makedonije u NATO i u EU. Lično sam čestitao zvaničnicima Makedonije tokom nedavne posjete toj zemlji, jer rješavanje otvorenih pitanja zahtijeva spremnost na hrabrost i kompromis.
- Odgovorni političari znaju da moraju nekada donositi i teške i nepopularne odluke ako žele da vode državu ka sigurnijoj i prosperitetnijoj budućnosti.
- Vjerujemo i u pozitivan ishod dijaloga Srbije i Kosova. To je kompleksan problem koji pored pitanja funkcionalnosti Bosne i Hercegovine najviše opterećuje Region.
- Crna Gora je spremna da pruži svoj doprinos evropskoj porodici naroda. Već se ponašamo kao članica EU kada je riječ o zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici, okrenuti smo regionalnoj saradnji i sa svim susjedima imamo odlične odnose.

- Važno je slanje jasne poruke SAD-a EU da politika proširenja mora biti nastavljena, kako ne bi došlo do usporavanja evropskog puta zemalja kandidata i stvaranja prostora za jačanje ruskog uticaja.
- Mi u Crnoj Gori imali smo prilike da svjedočimo pokušajima drugih da zaustave naš reformski put i utiču na naše evroatlantsko opredjeljenje. Podsjećam na narativ zvaničnih organa i medija u Rusiji koji je pratio naše pristupanje NATO.
- Evropa treba da bude i veća i jača i to su dva komplementarna procesa.
- Savezi koji su zatvoreni za novu enegriju i ideje gube na atraktivnosti. Evropska unija to sebi ne smije dozvoliti zbog vrijednosti koje predstavlja i različitosti koje njeguje. Novi saziv Evropskog parlamenta i nova Evropska komisija ozbiljno moraju analizirati odnos prema politici proširenja kako bi povlačili odlučnije strateške političke odluke.
- Od velikog značaja je tu i vaša uloga, kao dokazanih prijatelja Zapadnog Balkana da pažnju Vašingtona držite i na naš region.
- SAD moraju ostati prisutne u regionu - ne da rješavaju probleme umjesto nas, već da pokažu da su zainteresovane za budućnost regiona u EU i NATO, gdje sve države Zapadnog Balkana prirodno pripadaju

-